

Atlas anatomii artroskopowej dużych stawów



Atlas anatomii artroskopowej dużych stawów

Cristian Blanco Moreno

Redakcja wydania polskiego

Julian Dutka

Tytuł oryginału: *Atlas of Arthroscopic Anatomy of the Major Joint*
First edition
Autor: **Cristian Blanco Moreno, MD**

© 2016 by Georg Thieme Verlag KG
Thieme Publishers Stuttgart
Rüdigerstrasse 14, 70469 Stuttgart, Germany

ISBN: 978-3-13-203791-5

Wszelkie prawa zastrzeżone, zwłaszcza prawo do przedruku i tłumaczenia na inne języki. Żadna z części tej książki nie może być w jakiegokolwiek formie publikowana bez uprzedniej pisemnej zgody Wydawnictwa.

Ze względu na stały postęp w naukach medycznych oraz odmienne nieraz opinie na temat leczenia, jak również możliwość wystąpienia błędu, prosimy, aby w trakcie podejmowania decyzji uważnie oceniać zamieszczone w książce informacje. Pomoże to zmniejszyć ryzyko wystąpienia błędu lekarskiego.

© Copyright for the Polish edition by Edra Urban & Partner, Wrocław 2017

Redakcja naukowa I wydania polskiego: prof. dr hab. n. med. Julian Dutka

Tłumaczenie z języka angielskiego: lek. med. Mateusz Bukowczan

Prezes Zarządu: Giorgio Albonetti
Redaktor naczelny: lek. med. Edyta Błażejewska
Redaktor tekstu: AD VERBUM Iwona Kresak
Redaktor prowadzący: Irena Zaucha-Nowotarska
Opracowanie skorowidza: Dominika Macuta

ISBN 978-83-65625-83-0

Edra Urban & Partner
ul. Kościuszki 29, 50-011 Wrocław
tel.: + 48 71 726 38 35
biuro@edraurban.pl

www.edraurban.pl

Łamanie i przygotowanie do druku: PolSerwis KG
Druk i oprawa: BZGraf, Białystok

Spis treści

Przedmowa	VI
Podziękowania	VII
1 Bark	1
1.1 Wprowadzenie	1
1.2 Patologie barku leczone artroskopowo ..	1
1.3 Zewnętrzne anatomiczne punkty orientacyjne i porty artroskopowe	1
1.4 Ułożenie pacjenta	1
1.5 Zalecana kolejność badania artroskopowego	3
1.6 Staw ramienny	4
1.7 Przestrzeń podbarkowa	20
1.8 Staw barkowo-obojęzyczny	23
1.9 Port górny (nadobojczykowy lub nadłopatkowy)	24
2 Staw łokciowy	27
2.1 Wprowadzenie	27
2.2 Anatomia stawu łokciowego	27
2.3 Główne wskazania do artroskopii stawu ramiennego	37
2.4 Zewnętrzne anatomiczne punkty orientacyjne	37
2.5 Ułożenie pacjenta	38
2.6 Porty	39
2.7 Sugerowana kolejność artroskopii łokcia	53
2.8 Artroskopia przedziału przedniego łokcia	53
2.9 Artroskopia przedziału tylnego łokcia ..	57
2.10 Artroskopia zachyłka bocznego łokcia ..	58
3 Nadgarstek	61
3.1 Wprowadzenie	61
3.2 Ułożenie pacjenta	61
3.3 Podstawowa technika badania artroskopowego nadgarstka	61
3.4 Główne wskazania do artroskopii nadgarstka	62
3.5 Grzbietowe porty artroskopowe nadgarstka	65
4 Biodro	103
4.1 Wprowadzenie	103
4.2 Anatomia	103
4.3 Przedziały artroskopowe	106
4.4 Schorzenia leczone artroskopowo	108
4.5 Ułożenie pacjenta	108
4.6 Porty artroskopowe	108
4.7 Zalecana kolejność artroskopii diagnostycznej przedziału środkowego	118
4.8 Zalecana kolejność artroskopii diagnostycznej przedziału obwodowego	123
5 Kolano	127
5.1 Wprowadzenie	127
5.2 Ułożenie pacjenta	127
5.3 Porty	127
5.4 Artroskopia stawu kolanowego: okolica przednia	130
5.5 Artroskopia kolana: przedział tylny	144
6 Staw skokowy	159
6.1 Wprowadzenie	159
6.2 Przedział przedni stawu skokowego	159
6.3 Tylna okolica stawu skokowego	174
Indeks	187

2 Staw łokciowy

Cristian Blanco Moreno, Claudio Moraga Huerta, Juan Eduardo Santorcuato Fuentes, Juan Carlos López Navarro i Cristián Astorga Muñoz

2.1 Wprowadzenie

Artroskopia stawu łokciowego jest techniką, która stała się stopniowo bardziej bezpieczna i efektywna w leczeniu różnych patologii tego stawu. Największym jednak ryzykiem jest uszkodzenie struktur neurologicznych. Wiedza na temat anatomii okolicy stawu łokciowego jest kluczowa, by uniknąć uszkodzeń struktur podczas tej procedury.

Celem tego rozdziału jest przedstawienie właściwego ułożenia pacjenta, portów wymaganych do przeprowadzenia standardowego badania i leczenia łokcia, jak również związanej z tym anatomii i struktur zagrożonych. Opisano też przedział artroskopowy tylny i przedni oraz zachyłek tylny-boczny.

2.2 Anatomia stawu łokciowego

Staw łokciowy to potrójny staw maziówkowy, o dwóch płaszczyznach ruchu – zgięcia i wyprostu, oraz pronacji i supinacji przedramienia. Składa się z trzech powierzchni stawowych, z kłykci kości ramiennej, kości łokciowej i głowy kości promieniowej.

Kłykiec kości ramiennej kontaktuje się zarówno z kością promieniową, jak i łokciową poprzez jej podwójnie zakończoną powierzchnię stawową: bloczek i główkę kości ramiennej, obie zlokalizowane ~2 cm dystalnie od osi mię-

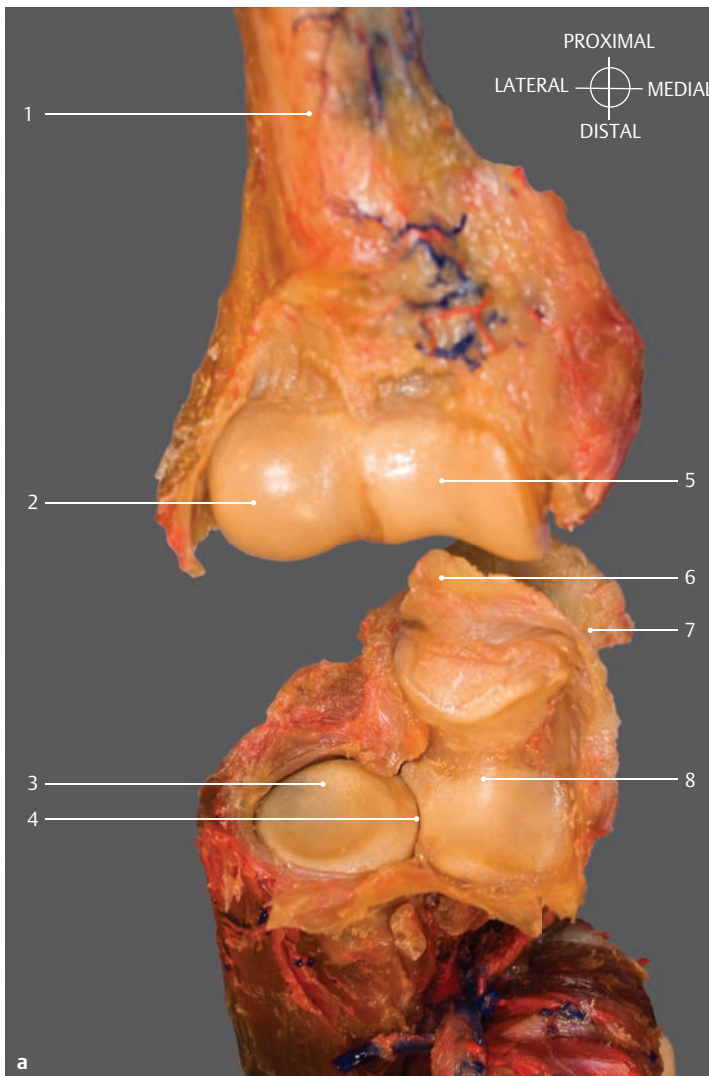
dykłykciowej. Stąd staw łokciowy składa się z trzech stawów: stawu łokciowo-ramiennego (pomiędzy wcięciem bloczka kości łokciowej a bloczkiem kości ramiennej), stawu ramiennie-promieniowego (między głową kości promieniowej a główką kości ramiennej) oraz stawu promieniowo-łokciowego bliższego (pomiędzy głową kości promieniowej a wcięciem promieniowym kości łokciowej) (ryc. 2.1 i 2.2).

2.2.1 Przedział przedni stawu łokciowego: dół łokciowy

Dół łokciowy tworzy trójkątny obszar na przedniej i centralnej okolicy bliższej części przedramienia. Unerwienie skóry jest zaopatrywane głównie przez nerwy skórne przyśrodkowe i boczne przedramienia, gałązki przyśrodkowego pęczka splotu ramiennego oraz nerw skórno-mięśniowy.

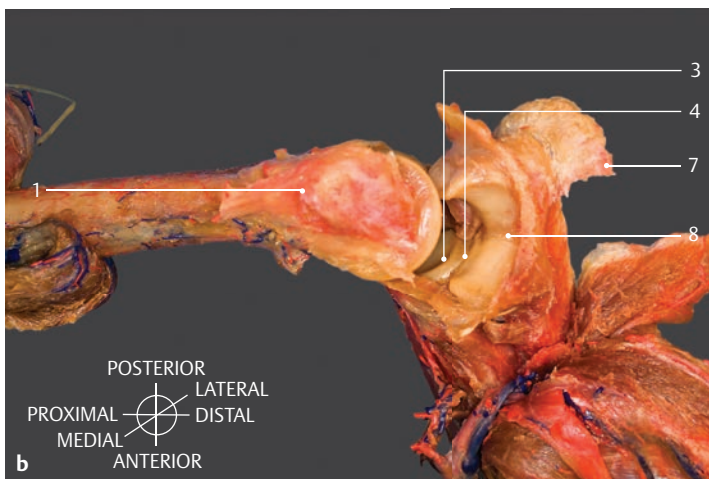
Linia międzynadkłykciowa jest ograniczeniem bliższym. Brzeg boczny mięśnia nawrotnego obłego i krawędź przyśrodkowa mięśnia ramiennie-promieniowego stanowią odpowiednio ograniczenie boczne i przyśrodkowe. Powięź głęboka przedramienia i rozciągnięta mięśnia dwugłowego ramienia tworzą dach dołu łokciowego.

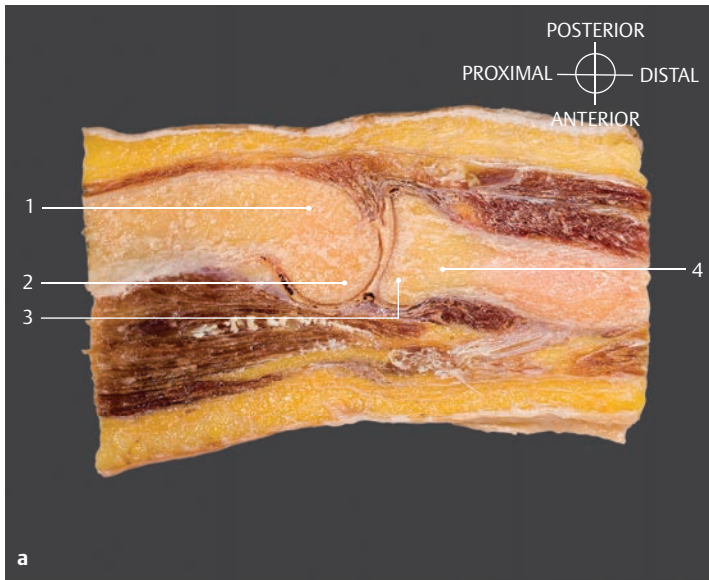
Żyła łokciowa przyśrodkowa leży powierzchnie od powięzi głębokiej i przecina ją nerw skórny przyśrodkowy przedramienia. Dno dołu stanowią mięsień ramienny i mięsień odwracacz.



Ryc. 2.1 (a, b) Prawy (preparat) łokieć i struktury kostno-stawowe (widok od przodu i od przyśrodkka).

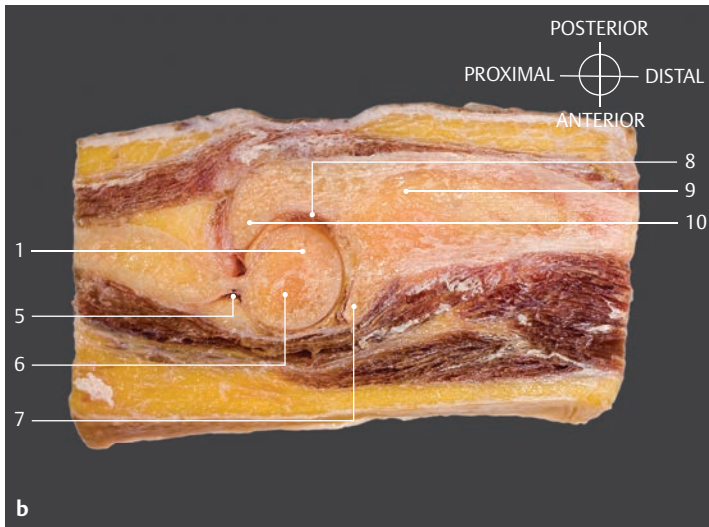
- 1 Kość ramienna
- 2 Główka kości ramiennej
- 3 Głowa kości promieniowej
- 4 Staw promieniowo-łokciowy bliższy
- 5 Błoczek kości ramiennej
- 6 Tylna torebka stawowa
- 7 Ścięgno mięśnia trójgłowego
- 8 Wcięcie bloczkowe kości łokciowej





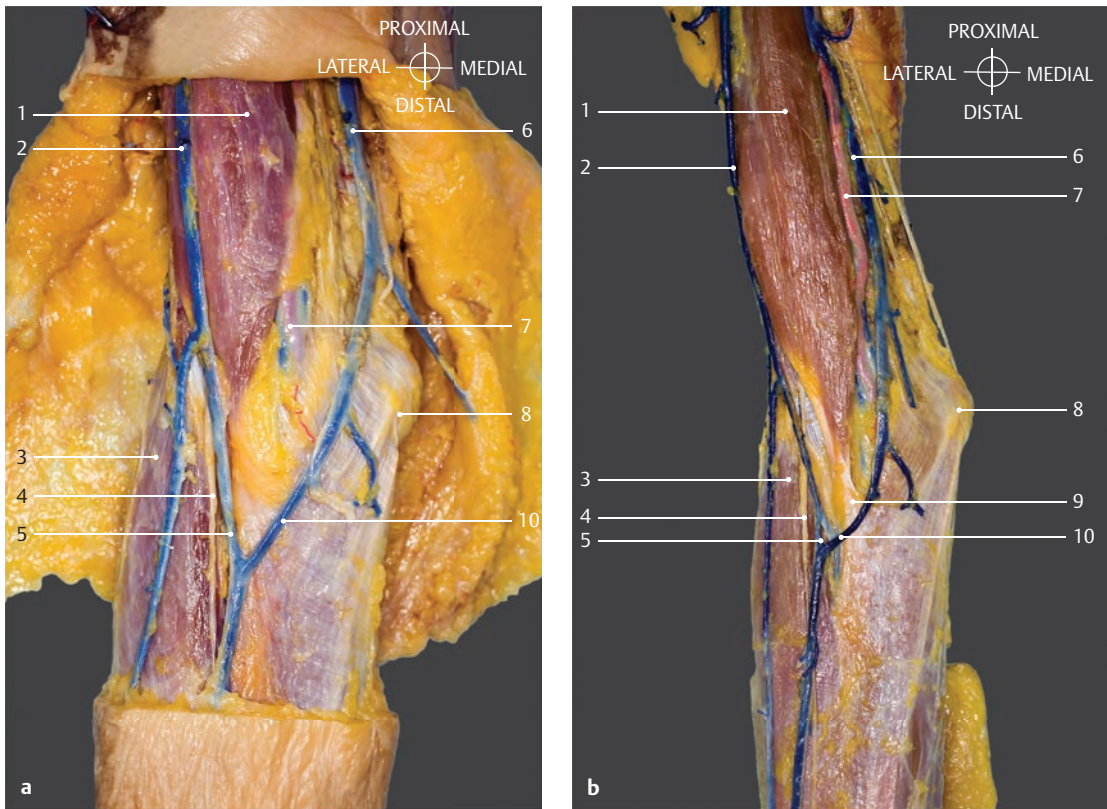
Ryc. 2.2 Przekrój strzałkowy prawego (preparat) stawu łokciowego przedstawiający (a) staw ramiennie-promieniowy i (b) ramiennie-łokciowy.

- 1 Dalsza część kości ramiennej
- 2 Główna kości ramiennej
- 3 Głowa kości promieniowej
- 4 Bliższa część kości promieniowej
- 5 Dół wyrostka dziobiastego
- 6 Błoczek kości ramiennej
- 7 Wyrostek dziobiasty
- 8 Wcięcie błoczkowe
- 9 Bliższa część kości łokciowej
- 10 Wyrostek łokciowy



Od strony przyśrodkowej do bocznej dół zawiera nerw pośrodkowy, część końcową tętnicy ramiennej i towarzyszące żyły oraz początkowe części tętnic promieniowej i łokciowej. Ścięgno mięśnia dwugłowego oraz nerw pro-

mieniowy są tuż pod mięśniem ramiennie-promieniowym. Nerw skórno-mięśniowy leży na bocznym brzegu ścięgna mięśnia dwugłowego i przechodzi w nerw skórno-mięśniowy przedramienia (ryc. 2.3–2.7).



Ryc. 2.3 (a, b) Widok od przodu prawego (preparat) stawu łokciowego przedstawiający niektóre struktury powierzchowne, głównie sieć naczyń żylnych.

- 1 Mięsień dwugłowy ramienia
- 2 Żyła odpromieniowa
- 3 Mięsień ramiennie-promieniowy
- 4 Nerw skórny boczny przedramienia
- 5 Żyła odpromieniowa przyśrodkowa
- 6 Żyła odłokciowa
- 7 Tętnica ramienna
- 8 Nadkłykieć przyśrodkowy
- 9 Ściągno mięśnia dwugłowego
- 10 Żyła odłokciowa przyśrodkowa

Atlas anatomii artroskopowej dużych stawów

Dokładna znajomość anatomii jest niezbędna do bezpiecznego i skutecznego wykonywania zabiegów artroskopowych. Dzięki ponad 450 wysokiej jakości obrazom artroskopowym i fotografiom preparatów sekcyjnych, atlas ten jest ważnym narzędziem dydaktycznym, które umożliwi poznanie kompleksowej anatomii struktur stawowych.

Publikacja obejmuje wszystkie główne stawy i zawiera zwięzłe wyjaśnienia wskazań zabiegów diagnostycznych i terapeutycznych, pozycjonowania pacjenta, zewnętrznych punktów orientacyjnych, portów artroskopowych i związanych z nimi uwarunkowań anatomicznych oraz struktur narażonych na ryzyko uszkodzenia.

W książce omówiono również wskazówki techniczne i cenne sugestie, w jaki sposób uniknąć uszkodzenia struktur nerwowych.

KLUCZOWE CECHY

- Ponad 450 wysokiej jakości, kolorowych zdjęć, ilustrujących anatomiczne korelacje między różnymi portami artroskopowymi i strukturami stawów.
- Poszczególne rozdziały poświęcone wszystkim ważnym stawom: bark, staw łokciowy, nadgarstek, biodro, kolano, staw skokowy.
- Istotne informacje o możliwości uniknięcia potencjalnych powikłań spowodowanych przez przyrządy artroskopowe podczas instalacji portu.
- Wskazówki i porady dotyczące wdrażania najlepszych i najnowocześniejszych praktyk w procedurach artroskopowych.